

**RAPORTUL
AUDITORULUI INDEPENDENT**
Seria AG nr. 116/24/I
pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024

***Compania de Asigurări
„Intact Asigurări Generale” S.A.***

- *Certificatul de calificare a auditorului Seria AG Nr.000119 din 08.02.2008, eliberat în baza deciziei Comisiei de certificare din 30 iunie 2006*
- *Certificat de calificare a auditorului seria AA Nr. 000015, eliberat în baza deciziei Comisiei de Certificare din 19 decembrie 2007*
- *Diploma in International Financial Reporting nr. 1816719, eliberată de către ACCA (Association of Chartered Certified Accountants), 2013*

Chișinău - 2025

Cuprins

1. RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT	3
<i>Opinie</i>	<i>3</i>
<i>Baza opiniei.....</i>	<i>3</i>
2. Situații Financiare (pentru exercițiul încheiat la 31.12.2024).....	9
2.1. Situația individuală a poziției financiare.....	9
2.2. Situația individuală a rezultatului global	10
2.3. Situația individuală a modificărilor capitalurilor proprii.....	11
2.4. Situația fluxurilor de numerar	12
3. Continuitatea activității și evenimente ulterioare	13
4. Auditul anului precedent (2023)	13
5. Confirmarea Independenței Auditorilor.....	13
6. Semnătura auditorului independent	14
<i>Raportul actuarului</i>	<i>15</i>

1. RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Către acționarii Companiei de Asigurări „Intact Asigurări Generale” S.A.

Raport cu privire la auditul Situațiilor Financiare Individuale

Opinie

Am auditat situațiile financiare ale Companiei de Asigurări „Intact Asigurări Generale” S.A. („Societatea”), care cuprind situația individuală a poziției financiare la data de 31 decembrie 2024 și situația rezultatului global, situația modificărilor capitalurilor proprii și situația fluxurilor de numerar aferente exercițiului încheiat la data respectivă, și notele la situațiile financiare, inclusiv un sumar al politicilor contabile semnificative.

Situațiile financiare individuale aferente exercițiului financiar încheiat la 31 decembrie 2024 prezintă următoarele poziții principale:

- Total capital propriu/Active nete: 156.791.582 MDL
- Profit aferent exercițiului financiar: 1.292.217 MDL

În opinia noastră, situațiile financiare ale Companiei de Asigurări „Intact Asigurări Generale” S.A. pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024, prezintă fidel, din toate punctele de vedere semnificative, poziția financiară a Societății la 31 decembrie 2024, precum și performanța sa financiară și fluxurile sale de numerar și situația modificărilor capitalurilor proprii, în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, acceptate pentru aplicare în Republica Moldova.

Baza opiniei

Am desfășurat auditul nostru în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit (ISA-uri). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarde sunt descrise detaliat în secțiunea „Responsabilitatea auditorului pentru auditul situațiilor financiare individuale” din raportul nostru. Suntem independenți față de Societate, conform *Codului Etic al Profesioniștilor Contabili (Codul IESBA)* emis de Consiliul pentru Standardele Internaționale de Etică pentru Contabili, coroborat cu cerințele etice relevante pentru auditul situațiilor financiare din Republica Moldova, inclusiv *Legea 271/2017* și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități etice, conform acestor cerințe și *Codului IESBA*. Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

În conformitate cu auditul situațiilor financiare ale Companiei de Asigurări „Intact Asigurări Generale” S.A. pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024, remitem în adresa Dvs. Raportul Auditorului Independent.

Aspecte-cheie de audit

Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul situațiilor financiare individuale din perioada curentă. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare în ansamblu și în formarea opiniei asupra acestora și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte. Am determinat că aspectele descrise mai jos reprezintă aspecte cheie de audit care trebuie comunicate în raportul nostru.

- ***Clasificarea și evaluarea investițiilor păstrate până la scadență***

Clasificarea și evaluarea investițiilor păstrate până la scadență a fost identificată ca un aspect cheie al auditului, având în vedere importanța semnificativă a acestor investiții în structura activelor Societății (Nota 9 „Investiții păstrate până la scadență”) și necesitatea exercitării judecății profesionale în ceea ce privește intenția și capacitatea de deținere până la scadență. *Procedurile noastre de audit au inclus evaluarea politicilor contabile, testarea existenței unei intenții documentate de păstrare, analiza capacității financiare de a menține investițiile până la scadență și examinarea prezentării informațiilor în notele explicative.*

- ***Rezerve tehnice de asigurare și indicatorii de solvabilitate ale Societății***

În conformitate cu Regulamentului privind rezervele tehnice de asigurare (*Hotărârea nr. 30/10 din 13.06.2023*), „Societatea de asigurare formează și menține suficiente rezerve tehnice, valoarea cărora trebuie să-i permită, în orice moment, să-și onoreze obligațiile ce rezultă din contractele de asigurare. Calcularea rezervelor tehnice se realizează prudențial, fiabil și obiectiv, reieșind din riscul de subscriere, conform abordării realiste. Metodele de evaluare și determinare a rezervelor tehnice, adoptate de societatea de asigurare, trebuie să fie aceleași pe tot parcursul anului financiar, precum și de la un an financiar la altul, cu excepția cazului în care există motive întemeiate pentru schimbarea metodelor”. Rezervele tehnice de asigurare a Societății sunt calculate în scopul întocmirii situațiilor financiare prin metode complexe de către specialiști în domeniul calculului actuarial. Aceste rezerve nu pot fi evaluate cu precizie, ci doar estimate în baza celor mai recente informații credibile deținute, conform raționamentului actuarului.

Societatea constituie și înregistrează rezerve pentru daunele declarate, dar nesoluționate (75% din totalul rezervelor) și pentru daunele întâmplătoare, dar neavizate (12% din totalul rezervelor), așa cum este prezentat în Nota 20 „Rezerve tehnice aferente asigurărilor generale”.

La data de 31.12.2024, societatea de asigurări respectă cerințele prudențiale privind solvabilitatea și lichiditatea. Rata solvabilității raportată este de 174,97%, depășind semnificativ nivelul minim reglementat (*art. 72, Legea nr. 92 din 07.04.2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare*), ceea ce denotă o capacitate adecvată de acoperire a obligațiilor asumate față de asigurați. Totodată, coeficientul de lichiditate înregistrat, de 5,35, confirmă existența unui nivel ridicat de active lichide în raport cu datoriile curente (*pct. 82, Hotărârea nr. 328 din 19.12.2024*), ceea ce asigură o bună capacitate de plată pe termen scurt.

Am considerat acest aspect cheie de audit, dat fiind faptul ponderii semnificative a valorii rezervelor tehnice de asigurare în situațiile financiare ale Societății.

Pentru a obține o asigurare rezonabilă cu privire la adecvarea rezervelor tehnice în cadrul auditului Societății, s-a aplicat un set structurat de proceduri de audit, în conformitate cu ISA 540 (Revizuit) „Auditarea estimărilor contabile și a prezentărilor de informații aferente” și reglementările prudențiale specifice domeniului: evaluarea politicilor contabile și metodologiilor utilizate de societate pentru constituirea rezervelor, identificarea tipurilor de rezerve, revizuirea controalelor interne privind colectarea datelor actuariale, sistemele informatice utilizate pentru calcule, verificarea factuală a dosarelor de daună și coroborarea cu registrele contabile, analiza plășilor de daună efectuate de Societate în vederea identificării daunelor neînregistrate în perioada de gestiune, verificarea modului de prezentare și descriere a estimărilor în situațiile financiare.

- **Recunoașterea veniturilor din primele de asigurare**

Recunoașterea veniturilor din primele de asigurare a fost identificată ca un aspect cheie al auditului datorită importanței sale semnificative asupra situațiilor financiare ale Societății și complexității asociate cu aplicarea principiilor de recunoaștere a veniturilor, atât pentru contractele de asigurare generale, cât și pentru cele de viață. Evaluarea momentului și valorii recunoașterii veniturilor implică utilizarea unor estimări semnificative, inclusiv repartizarea primelor în funcție de perioada de valabilitate a polițelor, ajustarea pentru primele necâștigate și alte tratamente în reasigurare. De asemenea, recunoașterea veniturilor are impact asupra constituirii rezervelor tehnice și, implicit, asupra indicatorilor de solvabilitate și poziției financiare globale.

În cadrul auditului nostru, am efectuat proceduri care au inclus evaluarea politicilor contabile aplicabile, testarea documentației aferente contractelor de asigurare, verificarea veniturilor din prime câștigate și verificarea adecvării estimărilor de raportare, inclusiv reconcilierea cu rezervele tehnice aferente. Am evaluat, de asemenea, prezentările aferente în notele explicative.

Pe baza procedurilor efectuate, nu am identificat inconsecvențe semnificative care să afecteze imaginea fidelă a situațiilor financiare individuale.

Alte aspecte

Auditul nostru a fost efectuat pentru a putea raporta acționarilor Societății acele aspecte pe care trebuie să le raportăm într-un raport de audit al situațiilor financiare, și nu în alte scopuri. În măsura permisă de lege, nu acceptăm și nu ne asumăm responsabilitatea decât față de Societate și acționarii acesteia, în ansamblu, pentru auditul nostru, pentru acest raport sau pentru opinia formată.

Alte informații - Raport cu privire la alte dispoziții legale și de reglementare

Conducerea este responsabilă de întocmirea Raportului conducerii în conformitate cu prevederile art. 23 din Legea contabilității nr. 287 din 15.12.2017.

Responsabilitatea noastră, în conformitate cu art. 28 (3) alin. a) din Legea privind auditul situațiilor financiare nr. 271 din 15.12.2017, constă în a ne expune asupra Raportului conducerii, fapt care îl descriem mai jos:

- În baza procedurilor efectuate, constatăm că informațiile prezentate în Raportul conducerii sunt corelate și concordante, în toate aspectele esențiale, cu datele reflectate în situațiile financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024.

În plus, în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre cu privire la Societate și la mediul acesteia, dobândite în cursul auditului situațiilor financiare cu scop general pentru exercițiul financiar încheiat la data de 31 decembrie 2024, ni se cere să raportăm dacă am identificat denaturări semnificative în Raportul conducerii. Nu avem nimic de raportat cu privire la acest aspect.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situațiile financiare individuale

Conducerea este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

În întocmirea situațiilor financiare, conducerea este responsabilă pentru aprecierea capacității Societății de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspecte referitoare la continuitatea activității și utilizând contabilitatea pe baza continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Societatea sau să oprească operațiunile, fie nu are nicio altă alternativă realistă în afara acestora.

Persoanele responsabile cu guvernanta sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Societății.

Responsabilitatea auditorului într-un audit al situațiilor financiare individuale

Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu ISA-urile va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există.

Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulat, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare.

Ca parte a unui audit în conformitate cu ISA-urile, exercităm raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:

- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, cauzată fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la

respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.

- Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Societății.
- Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către conducere.
- Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoeli semnificative privind capacitatea Societății de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Societatea să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
- Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele de bază într-o manieră care realizează prezentarea fidelă.

Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.

De asemenea, furnizăm persoanelor responsabile cu guvernanta o declarație că am respectat cerințele etice relevante privind independența și că le-am comunicat toate relațiile și alte aspecte despre care s-ar putea presupune, în mod rezonabil, că ne afectează independența și, acolo unde este cazul, măsurile de protecție corespunzătoare.

Dintre aspectele comunicate cu persoanele responsabile cu guvernanta, stabilim care sunt aspectele cele mai importante pentru auditul situațiilor financiare din perioada curentă și care reprezintă, prin urmare, aspecte cheie de audit. Descriem aceste aspecte în raportul auditorului, cu excepția cazului în care legile sau reglementările interzic prezentarea publică a aspectului sau a cazului în care, în circumstanțe extrem de rare, considerăm că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul nostru deoarece se preconizează în mod rezonabil ca beneficiile de interes public să fie depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

„FIRST AUDIT INTERNATIONAL” S.R.L,
Chișinău, M. Kogălniceanu Street, 61-7; tel: 21-34-52, fax: 60-58-72
E-mail: office@fai.md; sergiu.soimu@fai.md; <http://www.fai.md/>

Partenerul de misiune al auditului pentru care s-a întocmit acest raport al auditorului independent este **Sergiu ȘOIMU, auditor certificat.**

În numele

**„First Audit International” S.R.L.,
Director Administrativ, Auditor certificat,
Doctor în științe economice**

Sergiu ȘOIMU

Certificat de calificare a auditorului seria AG nr. 000119 din 30.06.2006

Certificat de calificare a auditorului seria AA Nr. 000015 din 19.12.2007

Diploma in International Financial Reporting nr. 1816719 din 2013

Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 61-7

29.04.2025

▪ ***Extras din Raportul actuarului privind rezultatele analizei actuariale***

Înainte de data raportului nostru, au fost puse la dispoziție și alte informații, inclusiv Situațiile financiare specializate prezentate separat, precum și Situațiile privind fondurile proprii, cerințele minime de capital (MCR), solvabilitatea, lichiditatea și distribuția activelor aferente rezervelor tehnice și MCR. Conducerea entității este responsabilă pentru aceste informații.

Fără a ne modifica opinia, atragem atenția asupra analizei actuarului independent, care indică faptul că rezervele tehnice aferente daunelor neavizate la 31 decembrie 2024 nu sunt suficiente pentru acoperirea integrală a obligațiilor asumate, recomandând suplimentarea acestora cu cel puțin 24.992.075 MDL (rezerva constituită de Societate fiind de 22.947.894 MDL).

Managementul entității a evaluat aceste constatări și a decis să nu ajusteze nivelul rezervelor RDN, considerând metodele de estimare actuale ca fiind adecvate în baza informațiilor disponibile la această dată.

Subliniem că, potrivit analizei actuarului, volatilitatea crescută aferentă claselor 3 și 10 și reducerea gradului de reasigurare pot genera riscuri suplimentare privind solvabilitatea pe termen scurt.

3. Continuitatea activității și evenimente ulterioare

Continuitatea activității prevede întocmirea situațiilor financiare pornind de la ipoteza că Societatea își va continua în mod normal funcționarea cel puțin pe o perioadă de 12 luni din data raportării, fără intenția sau necesitatea de a-și lichida sau reduce în mod semnificativ activitatea.

Activele nete ale Societății au crescut în perioada auditată cu 1,20%, coeficientul de lichiditate atinge cota de 5,35%, iar rata solvabilității a constituit 174,97%.

Societatea a întreprins acțiuni de evaluare a impactului riscului legal, riscului imaginii și al tehnologiilor informaționale asupra procesului de încheiere a tranzacțiilor cu clienții.

4. Auditul anului precedent (2023)

Situațiile financiare individuale pentru anul 2023 au fost supuse auditului de către Crowe Audit FPA SRL. Raportul auditorului independent a fost emis exprimând o opinie cu rezerve.

5. Confirmarea Independenței Auditorilor

Cu referință la Compania de Asigurare „Intact Asigurări Generale” SA confirmăm faptul că, pentru perioada acoperită de auditul nostru, precum și prin data acestei confirmări, ne-am respectat cerințele de etică relevante, inclusiv cerințele de independență aplicabile la auditarea situațiilor financiare individuale ale Companiei „Intact Asigurări Generale” SA pentru exercițiul încheiat la 31.12.2024.

Confirmăm că noi, echipa de audit, persoanele menționate în Anexa 1 la Regulamentul cu privire la auditul asigurărilor (reasigurărilor): Sergiu Șoimu, partener de misiune, Marianna Lungu, Aurelia Cucu, SC RCOR.RO SRL – membri ai echipei:

Am fost auditori independenți în sensul normelor de independență menționate anterior;

- Nu deținem informații despre orice circumstanțe care au amenințat, sau care pare să amenințe, independența noastră;
- Vom continua să luăm măsuri și să monitorizăm serviciile noastre pentru a menține conformitatea în materie de independență, cel puțin până la aprobarea situațiilor financiare pentru exercițiul încheiat la data de 31.12.2024 de către „Intact Asigurări Generale” SA.

6. Semnătura auditorului independent

În numele

**„First Audit International” S.R.L.,
Director Administrativ, Auditor certificat,
Doctor în științe economice**

Sergiu ȘOIMU

Certificat de calificare a auditorului seria AG nr. 000119 din 30.06.2006

Certificat de calificare a auditorului seria AA Nr. 000015 din 19.12.2007

Diploma in International Financial Reporting nr. 1816719 din 2013

Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 61-7

29.04.2025

Raportul actuarului

Raportul actuarului | Audit Intact 2024

actuar | REGACT-028 | ARA-0142 | A 000030 | Valentin Cornaciu

Rezumat

Prezentul raport este întocmit de actuarul echipei de audit pentru a orienta compania în evaluarea actuarială a rezervelor tehnice și de a oferi suportul necesar echipei de audit. De asemenea, conține opinia actuarului asupra constatărilor înregistrate în cadrul auditului extern al asiguratorului.

Cuvinte cheie: audit; limitele modelului; prevederi legale; asimetrie de informație

1 Introducere

În conformitate cu Hotărârea CNPF nr. 30/13 din 13.06.2023, denumit în continuare **Regulamentul**:

3. Societatea de asigurare formează și menține suficiente rezerve tehnice, valoarea cărora trebuie să-i permită, în orice moment, să-și onoreze obligațiile ce rezultă din contractele de asigurare. Calcularea rezervelor tehnice se realizează prudențial, fiabil și obiectiv, reieșind din riscul de subscriere, conform abordării realiste.

5. În condițiile în care metodele descrise de prezentul Regulament nu pot fi aplicate, în scopul obținerii valorii corecte a rezervelor tehnice din cauza lipsei unui volum suficient de date statistice, societatea de asigurare poate folosi, prin notificarea către autoritatea de supraveghere, și alte metode de calculare a rezervelor tehnice, dacă aceste metode sunt argumentate prin opinia unui actuar. Opinia actuarului trebuie să conțină argumentele că aplicarea acestor metode nu este în contradicție cu prevederile legale în vigoare și principiile actuariale, precum și descrierea influenței aplicării acestor metode asupra poziției și performanțelor financiare ale societății de asigurare. Opinia actuarului privind aplicarea altor metode se înscrie în nota de argumentare, care se anexează la Regulamentul intern al societății de asigurare.

6. Mărimea rezervelor tehnice constituite și menținute de către asigurator nu poate fi mai mică decât mărimea obținută prin calculul acestor rezerve, potrivit prevederilor prezentului Regulament.

Compania a decis să nu facă uz de prevederile articolului 5 din Regulament, deși consider că nu are suficiente informații pentru a deriva rezultate credibile, în special în ceea ce privește rezerve de daune neavizată, aspect detaliat în secțiunile următoare.

Având în vedere că acesta nu reprezintă primul audit realizat asupra companiei, prezentul raport va pune accentul pe identificarea eventualelor neconformități, acordând mai puțină atenție reiterării aspectelor deja conforme cu prevederile Regulamentului și ale celorlalte acte normative aplicabile.

Valentin Cornaciu

Având în vedere că:

- (1) asiguratorul auditat are un istoric limitat,
- (2) auditul pieței din Moldova realizat în 2020 a stabilit un nou standard de calitate,

am fost nevoiți să:

- (3) folosim aceleași principii generale folosite în auditul pieței, folosind aceeași structură a datelor de intrare.
- (4) asumăm că riscul preluat este uniform distribuit, iar diferența provenită din anti-selecție este reflectată în prima de asigurare.
- (5) menținem un nivel calibrat la nivelul pieței, acolo unde calitatea datelor interne la nivel de poliță nu este suficient de credibilă.

Lucrarea poate fi citită în orice ordine, dar se recomandă ca opinia să fie citită ultima. Pentru a ușura traducerea și adaptarea, anumiți termeni consacrați în literatura de specialitate se păstrează și în limba engleză.

2 Proceduri efectuate

Compania au prezentat datele pe care le dețin la solicitarea inițială în 11 aprilie 2025, denumită în continuare data origine. De la această dată s-au căutat anumite validări și s-a căutat completarea cu alte date până la data de 14 aprilie 2025. Din acest moment, concluzia s-a stabilit în limita datelor puse la dispoziție.

2.1 Calitatea, corectitudinea și completitudinea datelor

Compania a pus la dispoziție informațiile istorice într-o bază de date special creată, la care autorul a avut acces direct. În continuare, vom caracteriza o opinie pe asumția că datele puse la dispoziție sunt complete și corecte, o validare extinsă făcându-se doar pentru ultimul an luat în calcul. O mare parte din validările, eșantioanele, respectiv testele efectuate se regăsesc și în celelalte anexe furnizate de auditor.

2.2 Metodele actuariale utilizate

Pentru evaluarea tuturor rezervelor tehnice, vom aplica succesiv 3 metode. Vom folosi o metodă inițială M^1 pentru a recupera informațiile despre daunele nesvitate încă. Chiar dacă unii actuari s-ar opri la acest model intermediar, noi îl vom utiliza pentru a aduce mai multă informație modelului M^2 , un model exhaustiv, care va determina frecvența și severitatea la nivel de poliță, într-un model global, corelând daunele cu politele aferente. În final, pentru a valida abaterile ce pot exista vom recurge la modelul M^3 , o estimare a intervalelor de încredere, iar în cazul când anumite rezerve se abat sub limita inferioară, vom trece la investigarea punctuală a abaterii.

Folosind metoda Mack ChainLadder (inclusiv tail) vom determina RDN (IBNR) la nivel de companie, apoi condiționat pe clase de asigurare, inclusiv RCA și Carte Verde. Acest model simplificat, M^1 va fi folosit ulterior pentru a fixa ajustarea istorică a daunelor. Modelul M^2 se va aplica exhaustiv la nivel de poliță prin determinarea frecvenței și severității globale, plecând de la toate polițele. Prin determinarea daunelor per poliță, vom putea deriva toate rezervele tehnice ale companiilor print-un model imparțial, dar condiționat de structura portofoliului fiecărei companii. Modelul M^2 încearcă să estimeze valoarea daunelor finale bazându-se pe variabile explicative, precum suma asigurată, calitatea persoanei, categoria vehiculelor și locația asiguratului.

Rezerva de prime se determină pe asumția că riscul este uniform distribuit, iar calculul se efectuează la nivel de poliță. Din selecțiile efectuate fiecare calcul a fost corect calculat, asumând că data de intrare/ieșire

2.3 Rezerva de daune neavizate

Valentin Cornaciu

din risc este corectă. Reasigurarea urmează calculul la nivel de poliță. Rezerve de riscuri neexpirate provine prin testarea UPR și se constituie acolo unde nivelul UPR nu este suficient pentru a onora obligațiile viitoare. Rezerva de prime este corect calculată, cu mici excepții (sub 5 lei diferență).

Rezerva de daune neavizată (IBNR) se calculează prin metode diferite pe clase, respectiv pe anumite produse. IBNR-ul reprezintă atitudinea companiei condiționată de toate daunele deja întâmplate. Atragem atenția pe această cale că metodele folosite nu sunt aditive, determinarea părților ignorând restul informațiilor și apoi adunând aritmetic rezultatele parțiale obținute nu vor conduce la un estimator imparțial la nivel global (care să reflecte valoarea de transfer).

2.3 Rezerva de daune neavizate

Rezerva de daune neavizate (IBNR) reprezintă atitudinea companiei față de daunele așteptate, respectiv viteza cu care anticipează și soluționează daunele. Atitudinea trebuie să fie una echidistantă, daunele din diferite clase/tipuri de asigurări trebuie tratate unitar. IBNR este rezerva care urmărește dezvoltarea daunelor în timp și calibrează rezerva de daune avizate.

O observație esențială este că această metodă nu este aditivă—la fel ca majoritatea măsurilor actuariale. În consecință, nu este oportun să divizăm datele în două sau mai multe cohorte, să aplicăm metoda pentru fiecare cohortă separat și apoi să însumăm rezultatele pentru a obține o estimare globală a rezervei IBNR. Abordarea corectă este de la global la local: se determină mai întâi un rezultat global, iar apoi, condiționat de acesta, se pot obține estimări detaliate pentru orice cohortă dorită.

De-a lungul timpului, principala metoda actuarială care s-a impus în modelarea rezervei de daune este Mack chain-ladder (1999), cu ale sale 3 variante. Aceasta deoarece folosește cele mai puține ipoteze suplimentare și converge spre aceeași estimare ca metodele mai complexe, bazate însă pe mai multe ipoteze.

Această metodă se bazează doar pe 3 ipoteze suplimentare și nu cere ca dezvoltarea daunelor să urmeze o anumită distribuție a daunelor—distribution free.

2.3.1 Testarea (CL1)

De regulă, acest test nu indică fezabilitatea aplicării metodologiei când dezvoltările daunelor sunt puternic afectate de daunele mari—recunoscute încă din primele dezvoltări—care induc mai apoi același tratament în dezvoltările ulterioare. Chiar dacă daunele mici—mai exact micile ajustări—ar arăta o dezvoltare necorelată, ponderea lor în total este insuficientă pentru a schimba efectul global.

2.3 Rezerva de daune neavizate

Valentin Cornaciu

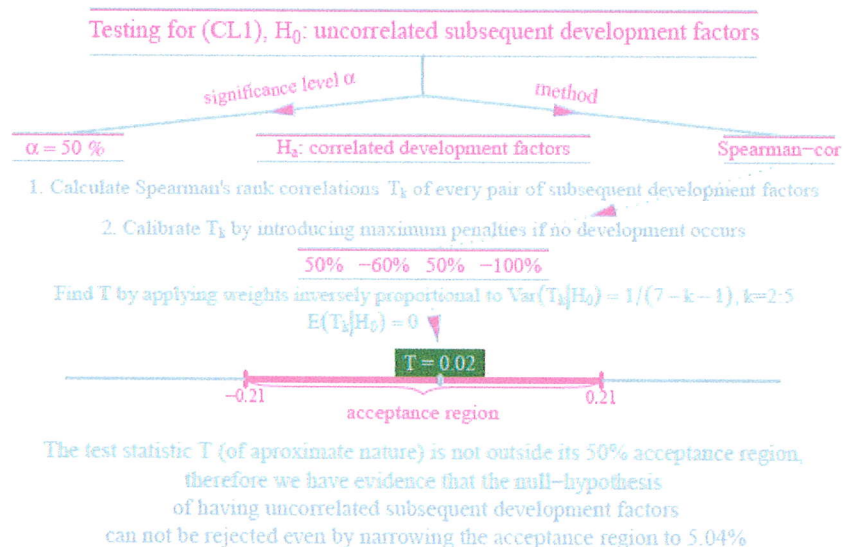
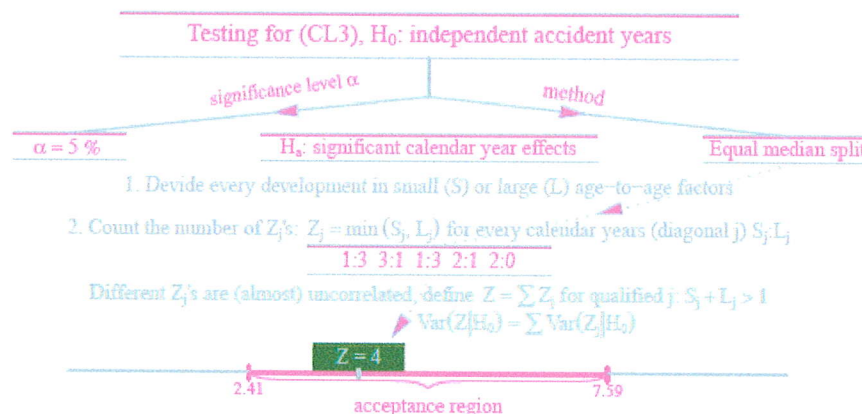

Figura 1: Testarea (CL1) pe date anuale — ultimii 7 ani. Testul arată că suntem în limitele normale, aproape ideal centrate, ceea ce arată o evoluție mai degrabă aleatoare a factorilor de dezvoltare.

Valentin Cornaciu

2.3.2 Testarea (CL3)

De regulă, acest test nu indică fezabilitatea aplicării metodologiei când datele luate în calcul sunt puține—în sensul că nu conțin multe daune—și prin urmare orice decizie a curților de judecată, inflația sau schimbarea politicii de instrumentare a daunelor fac ca anii de accident să nu mai fie independenți—de la o anumită dezvoltare încolo—când, de exemplu, inflația impune o dezvoltare mare în toți anii de accident.

The test statistic Z is not outside its 95% range, therefore we have evidence that the null-hypothesis (CL3) can not be rejected even by narrowing the acceptance region to 55.03%

Figura 2: Testarea (CL3) pe date anuale — ultimii 7 ani. Testul arată că suntem în limitele normale, ceea ce aduce confortul că dezvoltările an la an nu urmează o anumită rețetă (doar dezvoltări mici sau doar mari), ci mai degrabă un efect aleatoriu.

3 Rezultate și recomandări

3.1 Rezerva de riscuri neexpirate

Deoarece acest tip de rezervă a adus în trecut cele mai mari diferențe de apreciere, vom începe cu această secțiune. Observăm în această perioadă că riscul major se mai menține pe clasa 3, dar o îmbunătățire majoră fiind consemnată, cumulat cu un nivel al comisiunelor mai mici.

Determinând rezerva de daune neavizate (IBNR) la nivel de companie, s-a determinat ulterior daunele finale (ultimate loss), care au fost mai apoi corelate cu subscrierile istorice. Astfel pe fiecare poliță luată în calcul, s-a estimat frecvența și severitatea specifică. Cu aceste estimări, rata daunelor simple (RDs) s-a estimat exact pe specificul portofoliului neexpirat, care se regăsește întocmai în rezerva de prime (UPR). Prin urmare, RDs nu este o simplificare bazată pe daune apărute, respectiv primele câștigate în anul 2024, ci este cea mai bună estimare specifică polițelor neexpirate, care au avut cel puțin o zi de valabilitate (polițele care încep în viitor au fost excluse din calcul deoarece nu ar trebui să impacteze acest exercițiu financiar). Două niveluri de URR au fost determinate, URR minimal, unde RDs este determinată strict din datele interne, fără alte calibrări, respectiv URR3p, nivelul final calibrat, luând în calcul legislația care prevede creșterea rezervei de daună cu minim 3%. Folosind aceeași metodă ca în trecut și menținând ipoteza că inflația pe următoarele 12 luni nu

3.2 IBNR

Valentin Cornaciu

va depăși creșterea din primele 12 luni ale anului, nivelul rezervei de prime din prezent este suficient, nefiind necesară construirea de URR suplimentar, pentru cele mai multe clase.

Considerăm că această abordare corespunde unor teste de adecvare superioare calitativ celor efectuate de companie, anume cele prevăzute la art. 13-15 din Regulament, prin urmare **nu considerăm** că este necesară o rezervă de riscuri neexpirate suplimentară, alta decât cele identificate de societate.

3.2 IBNR

Compania a furnizat date globale (toate clasele), care după validarea impusă au produs rezultatele de mai jos, exprimate în MDL:

Tabela 1: Tringhiul de dezvoltare luat în calcul, exprimat în MDL

O/D	1	2	3	4	5	6	7
2018	3,188,466	3,521,251	3,521,231	4,127,126	4,131,290	4,106,687	4,106,453
2019	9,014,286	9,904,462	9,765,922	9,892,455	9,857,597	9,857,116	NA
2020	22,091,068	24,452,930	24,508,149	24,521,079	24,504,594	NA	NA
2021	49,602,678	54,487,770	54,579,075	54,550,914	NA	NA	NA
2022	73,097,145	87,470,724	89,382,125	NA	NA	NA	NA
2023	75,124,579	92,307,603	NA	NA	NA	NA	NA
2024	89,218,575	NA	NA	NA	NA	NA	NA

Tabela 2: Rezultatele modelului Mack-1999, cu tail inclus

CL-2-tail	Totals
Latest:	364,927,180.49
Dev:	0.94
Ultimate:	389,919,255.07
IBNR:	24,992,074.58
Mack S.E.:	19,452,536.61
CV(IBNR):	0.78

CL-2-tail	Ipooteza	Dev. To Date	Estimatori			Abateren modelului	
	Latest		Ultimate	IBNR		Mack S.E	CV(IBNR)
2018	4,106,453.1	1.0	4,106,453.1	0.0		0.0	NaN
2019	9,857,115.7	1.0	9,856,554.0	-561.7		51,941.9	-56.9
2020	24,504,594.1	1.0	24,429,637.9	-74,956.2		148,246.7	-2.0
2021	54,550,914.4	1.0	54,326,275.5	-224,638.9		359,703.3	-1.6
2022	89,382,125.1	1.0	88,136,389.7	-1,245,735.4		8,589,286.4	2.2
2023	93,307,402.7	1.0	97,452,040.7	4,144,637.9		8,883,969.9	2.1
2024	89,218,575.3	0.8	109,611,894.1	17,393,318.8		11,474,301.9	0.7

Tabela 3: Rezultatele modelului Bootstrap-Chain-Ladder

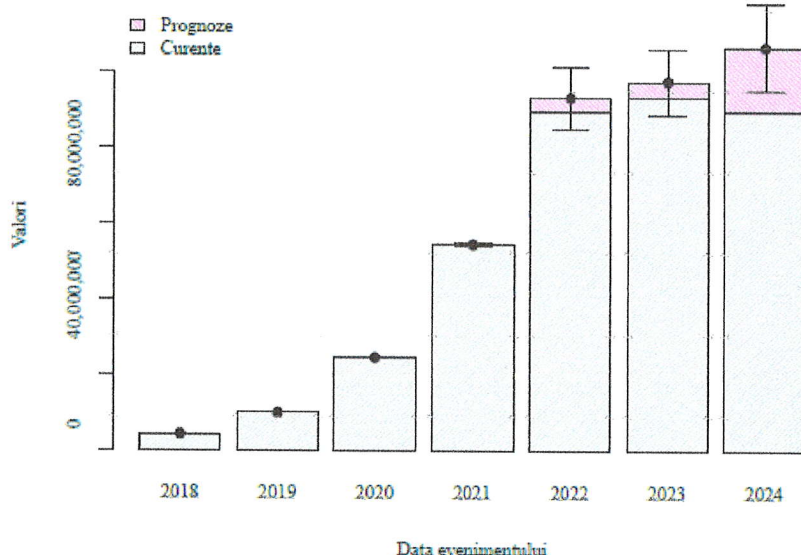
Boot-CL	Totals
Latest:	364,927,180
Mean Ultimate:	384,945,688
Mean IBNR:	20,018,487
SD IBNR:	9,787,732
Total IBNR 75%:	25,010,838
Total IBNR 95%:	37,270,378

Valentin Cornaciu

Boot-CL	Ipoteza Latest	Estimatori		Dispersia SD IBNR	Bariere extreme	
		Mean Ultimate	Mean IBNR		IBNR 75%	IBNR 95%
2018	4,108,453	4,108,453	0	0	0	0
2019	9,857,116	9,851,908	-5,210	120,693	0	2,515
2020	24,504,594	24,460,505	-44,289	675,171	1,197	731,434
2021	54,550,914	54,440,568	-110,547	1,468,939	111,328	2,147,592
2022	89,582,125	89,546,737	-35,388	2,538,834	1,418,978	4,650,806
2023	93,307,403	94,954,701	1,647,298	3,015,854	3,019,433	7,069,079
2024	89,218,575	107,384,998	18,066,423	8,664,323	22,091,334	38,037,890

Se observă că ambele modele converg spre același rezultat, (deși abaterea modelelor este destul de mare, specifică unei companii cu date mai puține), chiar dacă se fac estimări pe principii diferite: estimare punctuală, respectiv estimare pe interval. În final se va reține estimarea punctuală (Mack-1999) și extremele generate de simulări, pentru a câștiga mai multă informație.

Rezultatele Mack Chain Ladder

4 Limitele și ipotezele opiniei

Deoarece opinia propusă urmează efortul fiecărei companii în evaluarea activelor și pasivelor relativ la informația primită, această opinie este supusă unor limite descrise mai jos.

În opinia actuarului, rezervele tehnice constituite de entitate la data de 31.12.2024 nu sunt suficiente pentru acoperirea obligațiilor asumate, în baza metodelor și ipotezelor utilizate. Considerăm că metodele propuse de companie sunt adecvate, nivelul minimal al rezervelor tehnice fiind satisfăcut, cu excepția RDN, care ar trebui suplimentată minim la nivelul propus, anume 24,992,075 lei.

Chiar dacă recunoaștem asimetria de informație (iar compania folosește de regulă mai multă informație specifică propriei companii), modelele ar trebui să conveargă către rezultatele acestui raport (se întâmplă în

Valentin Cornaciu

perioada analizată), ceea ce ar constitui un avantaj în raport cu ceilalți parteneri: acționari, supraveghetori, reasigurători, agenții de rating, etc.

O atenție sporită trebuie acordată clasei 3 și clasei 10, deoarece volatilitatea este crescută pe aceste clase, iar diminuarea reasigurării poate produce pe termen scurt o lipsă acută de solvabilitate. Se impune diminuarea susținută a riscurilor completată cu diminuarea comisiunelor, atât din perspectiva clasei 3, cât și la nivel global, pentru a limita contagiunea claselor cu rezultate pozitive, respectiv eliberarea presiunii pe reasigurare.

Scopul acestei opinii nu este de a oferi un avantaj competitiv companiei auditate, ci de a încadra estimările printr-o metodă imparțială și unitară, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Așa cum nicio singură măsură nu se potrivește tuturor, opinia emisă nu trebuie extinsă la nivel global, ci trebuie considerată ca cea mai bună estimare imparțială de evaluare a obligațiilor companiilor relativ la efortul depus de fiecare companie în punerea la dispoziție a unui set de date calitativ, corect și cât mai complet, relativ la legislația în vigoare la data calculului. De asemenea, este important a se reține următoarele:

- (6) Opinia emisă trebuie adaptată în timp funcție de politica viitoare a companiei căreia îi este dedicată și caracterizează starea prezentă condiționată de informațiile furnizate.
- (7) Datele de intrare folosite în modelare se consideră a fi cele corecte sau cele care reflectă cel mai bine realitatea.
- (8) Acest material nu poate fi folosit ca substitut în evaluarea externă a companiei.
- (9) **Reproducere.** Acest material nu poate fi redat și înțeles decât în întregime. Orice concluzii sau interpretări trebuie făcute doar după analiza completă a acestei lucrări. Orice interpretare asumă înțelegerea în totalitate a acestei lucrări.
- (10) **Riscul de ruină** al companiei nu poate fi corelat cu opinia expusă în această lucrare.
- (11) Utilitatea acestei lucrări se regăsește în mesajul imparțial (**unbiased**) transmis părților implicate. Se asumă că utilizatorii vor formula orice întrebări și vor căuta răspunsuri constructive la orice problemă, înainte de a face afirmații publice.
- (12) Acest raport are la bază principiul de maximă bună credință și este condiționat de informațiile furnizate de companie la data origine.
- (13) Autorul studiului nu poate fi ținut responsabil pentru nicio pierdere financiară, pierdere de portofoliu sau orice alte daune, fie ele unele punitive, speciale, accidentale sau colaterale.
- (14) **Modiv.** Prezenta lucrare este elaborată pentru a putea fi lecturată în condiții optime atât electronic cât și letric. Decizia de a folosi hârtia ca suport aparține utilizatorului, răspunderea autorului față de mediu fiind complet și definitiv suprimată.

| Valentin Cornaciu

GHEORGHE
VALENTIN
CORNACIU

Digitally signed by
GHEORGHE
VALENTIN
CORNACIU
Date: 2025.04.29
07:48:52 +03'00'